

می‌توانید سؤال‌های حقوقی خود را از طریق
نشانی ایمیل iranbanoo@icpi.ir با
مشاور حقوقی ما در میان بگذارید.

● سه سال قبل برای فروش اموال موروثی‌مان به اتفاق مادر و مادر بزرگ و خواهرم به دایی ام وکالت دادیم. قرار بود ایشان مشکلات ثبتی و امور اداری مربوط به شهرداری و دارایی را انجام داده و سپس املاک موروثی را بفروشد. بعد از سه سال مبلغ ناچیزی به حساب مان واریز کرده و مدعی شد هزینه‌های سرسام آور امور ثبتی و اداری علت ناچیز بودن سهم ما شده است! آیا می‌توان نسبت به اقدام‌های وی شکایت کرد و دلایل هزینه‌های ادعایی را مطالبه کرد؟

وکیل الرعایا: همه اقدام‌های وکیل در راستای اختیاری است که از سوی موکل به وی تفویض شده است. وکیل باید با در نظر گرفتن صلاح و صرفه موکل هر اقدام که در راستای انجام امور محوله لازم می‌داند، انجام دهد. انجام اغلب امور اداری و ثبتی موضوع وکالت مستلزم پرداخت هزینه‌هایی است که وکیل ناگزیر باید از جیب موکل یا موکلانش آن را بپردازد.

علاوه بر آن وکیل برای انجام امور موکلانش مستحق حق الزحمه بوده و می‌تواند حتی تمامی هزینه‌های ایاب و ذهاب خود را از آنها مطالبه کند. وکیل باید برای مطالبه یا محاسبه هزینه‌های فوق مدارک و مستندات خود را ارائه دهد.

بدیهی است اغلب هزینه‌های انجام شده مثل واریز وجه به سازمان ثبت یا شهرداری‌ها و اداره مالیات و مانند آن همراه با قبض واریزی خواهد بود اما برخی هزینه‌ها مثل ایاب و ذهاب ممکن است در مواردی فاقد قبض باشد که در آن صورت اگر اختلافی در احتساب آن ایجاد شد، عرف ملاک تعیین میزان آن است.

در هر حال وکیل مکلف به ارائه حساب زمان تصدی خود است و چنانچه شخصاً آن را به موکل خود ارائه ندهد، موکل می‌تواند آن را مطالبه کند.

اردیبهشت ۱۳۹۲ به تصویب شورای نگهبان رسیده و قرار است به مدت ۵ سال به طور آزمایشی اجرا شود در بخش قصاص مقرر شده است که سقط عمدی جنین حتی پس از دمیده شدن روح در آن قصاص ندارد و محکوم به پرداخت دیه است و در صورتی که بدون مجوز قانونی باشد، طبق مقررات تعزیر می‌شود که این تغییر رویکرد قانون شاید به واسطه مفسده ایست که سقط‌های غیر قانونی جدید در جامعه به وجود آورده است.

● آخرین آمارها از سقط جنین

براساس آمارهای موجود در سازمان پزشکی قانونی کشور، آمار مراجعان و تعداد مجوزهای صادر شده با افزایش مواجهه بوده به نحوی که در شش ماهه امسال پنج هزار و ۷۲۰ نفر برای دریافت مجوز سقط درمانی به مراکز پزشکی قانونی مراجعه کردند که برای چهار هزار و ۱۹ نفر از آنان مجوز صادر شد. آمار مراجعان سقط درمانی در نیمه نخست امسال (۱۳۹۵) نسبت به مدت مشابه سال قبل با رشد ۱۷.۹ درصدی و تعداد مجوزهای صادر شده با رشد ۱۴.۳ درصدی روبرو بوده است. البته این آمار فقط مربوط به آمار سقط جنین‌های قانونی و سقط‌های غیرقانونی است که منجر به فوت می‌شوند اما به طور کلی بنا به آمارهای اعلام شده از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی سالانه ۲۲۰ هزار سقط جنین در ایران اتفاق می‌افتد. افزایش موارد سقط جنین در حالی اتفاق می‌افتد که تعداد زیادی از آنها به زعم کارشناسان خارج از چارچوب‌های تعریف شده و به صورت غیرقانونی و زیرزمینی انجام می‌شود. *

● سقط جنین رابطه مستقیم با سلامت زنان دارد

آمارها حکایت از افزایش پدیده شوم سقط‌های غیر قانونی دارد که باید برای آن چاره‌ای اندیشیده شود. با توجه به اینکه مسأله سقط جنین با فقه و شرع گره خورده و از طرفی مسأله حق حیات جنین پیش می‌آید نشان از حساسیت بالای این مسأله دارد. اما سقط جنین‌های غیر قانونی پدیده‌ای است که به طور مستقیم با سلامت جسم و روان زنان ارتباط است. گاهی زنان به اجبار به سقط جنین خود وادار می‌شوند و گاهی خانواده بضاعت نگهداری فرزندی که ناخواسته به وجود آمده است را ندارد. حتی گاهی بعد از مهلت قانونی، بیماری‌های صعب‌العلاج جنین نمودار می‌شود و مواردی از این دست این توجه را می‌طلبد که از منظر قانونگذاری به این مسأله از ابعاد دیگری هم نگریسته شود. سقط‌های زیر زمینی که عمدتاً به دست افراد غیر متخصص انجام می‌شود تبعات جسمی هولناکی برای زنان در پی دارد و همچنین بازار سیاه پر سودی را برای عده‌ای به وجود آورده است. بهتر است قانون به جای جرم انگاری با دید وسیع‌تری نسبت به بارداری‌های ناخواسته که قربانی اول آن زنان هستند نگاه کرده و حداقل امکان استفاده از تجهیزات پزشکی را برای موارد بیشتری از سقط‌ها پدید آورد، راهی که قانونگذار تا حدودی در قانون مجازات اسلامی جدید در آن قدم گذاشته است.

شرط کرده بودند که باید مرا طلاق دهد و از شر بچه هم خلاص شود و گر نه او را در منزل راه نخواهند داد. وضعیت عجیبی بود. پدر برای حفظ شأن خانواده اجازه خروج از اتاق را از من سلب کرده بود. حتی قدغن کرده بود که با بقیه سر سفره بنشینم. کارم گریه بود. ۱۵ هفته از بارداری و تنها ۴ هفته از خواستگاری و عقد سریع ما گذشته بود و من داشتم به طلاق و جدایی فکر می‌کردم. مهریه‌ای نداشتم. ۵ سکه بهار آزادی که پدر حمید فراهم کرده بود. چطور همه چیز خراب شد. حمید هم پشتم را خالی گذاشت و پشت خانواده‌اش ایستاد. آنجا بود که فهمیدم برای زندگی مشترک تنها عشق و ساعتها پشت پنجره ایستادن برای دیدن معشوق کافی نیست. پدرم شرط کرده با بچه را بندام یا خانه را ترک کنم. حمید هم گفته اگر بچه را نگه دارم رها می‌شود کرد و از ایران می‌رود و من می‌مانم و یک بچه بی‌پدر. من توانایی نگهداری بچه را بیرون از خانه پدر ندارم پس باید سقطش کنم. در بازار آزاد به هزار بدبختی قرص‌های سقط را تهیه کردم ولی هنوز نخوردم. اگر قرص اثر نکند باید کسی را پیدا کنم که غیر قانونی این کار را انجام دهد. اما هنوز تصمیم قطعی‌ام را نگرفتم. همه مرا مقصر می‌دانند اما من به خاطر خودم نمی‌توانم یک بچه را بکشم. خدا را شاکرم که هنوز ۱۶ هفته از بارداری نگذشته و اگر سقط کنم کسی را نکشتم اما عمل خلافی است که قطعاً پیامدهای جسمی و روحی برایم خواهد داشت.

● سقط جنین

طبق قوانین جمهوری اسلامی ایران سقط اختیاری جنین ممنوع است و جرم تلقی می‌شود مگر در مواردی که قانون مشخص کرده باشد. براساس ماده واحده مصوب ۱۳۸۴/۳/۱۰ مجلس شورای اسلامی «سقط درمانی با تشخیص قطعی سه پزشک متخصص و تأیید پزشکی قانونی مبنی بر بیماری جنین که به علت عقب افتادگی یا ناقص‌الخلقه بودن موجب حرج مادر است و یا بیماری مادر که با تهدید جانی مادر توأم باشد قبل از ولوج روح (چهار ماه) با رضایت زن مجاز می‌باشد و مجازات و مسئولیتی متوجه پزشک مباشر نخواهد بود. متخلفین از اجرای مفاد این قانون به مجازات‌های مقرر در قانون مجازات اسلامی محکوم خواهند شد». بنابراین خارج از این چارچوب قانونی هرگونه سقط جنینی جرم محسوب خواهد شد و پزشک و فرد سقط کننده برابر قانون مجازات خواهند شد.

● سقط جنین غیر قانونی و جرم است

در حقوق ایران سقط جنین از همان مراحل اولیه استقرار نطفه قابل مجازات است و ضوابط آن در مواد ۴۸۷ تا ۴۹۳ قانون مجازات اسلامی و همچنین در مواد ۶۲۳ و ۶۲۴ ق.م. پیش بینی شده است. در قانون مجازات هر سقط جنینی بعد از ولوج روح قتل عمد و مستوجب قصاص است و قبل از ولوج روح هم فقط سقط درمانی مجوز قانونی دارد و غیر از آن مستوجب مجازات است. هر چند در قانون جدید مجازات اسلامی که در

● در حقوق ایران سقط جنین از همان مراحل اولیه استقرار نطفه قابل مجازات است و ضوابط آن در مواد ۴۸۷ تا ۴۹۳ قانون مجازات اسلامی و همچنین در مواد ۶۲۳ و ۶۲۴ ق.م. پیش بینی شده است. در قانون مجازات هر سقط جنینی بعد از ولوج روح قتل عمد و مستوجب قصاص است و قبل از ولوج روح هم فقط سقط درمانی مجوز قانونی دارد و غیر از آن مستوجب مجازات است. هر چند در قانون جدید مجازات اسلامی که در اردیبهشت ۱۳۹۲ به تصویب شورای نگهبان رسیده و قرار است به مدت ۵ سال به طور آزمایشی اجرا شود در بخش قصاص مقرر شده است که سقط عمدی جنین حتی پس از دمیده شدن روح در آن قصاص ندارد و محکوم به پرداخت دیه است

جهاز تهیه می‌شد. من هم به حداقل‌ها راضی بودم. حتی حمید هم نمی‌توانست خانه جدا بگیرد. راضی شدم زندگیم را در یک اتاق در خانه پدر حمید شروع کنم اما کارها کند پیش می‌رفت و روز به روز شکم من بزرگ‌تر می‌شد. یکی دوبار سونوگرافی کردم. جنین صحیح و سلامت بود اما من بارداری سختی داشتم. سعی می‌کردم زیاد در انتظار خانواده نمایان نشوم. هر فشاری را که می‌توانستم به هر دو خانواده آوردم و نهایتاً سر خانه و زندگی خودمان رفتم. ۱۴ هفته از بارداری گذشته بود که مادر حمید متوجه شد. جaro و جنجالی راه انداخت که قابل کنترل نبود. من منکر بارداری بودم ولی او مدام مرا با عناوین «زن ناسالم» و امثالهم خطاب می‌کرد. آبرو و حیثیتم جلوی برادر و خواهران حمید و پدرش رفته بود. حمید هم اول منکر شد ولی به قدری حال مادرش بد شده بود که مجبور شد بپذیرد و اعتراف کند. مادر حمید مرتب فریاد می‌زد که حتی یک لحظه هم حاضر نیست که با من زیر یک سقف زندگی کند و حاضر نیست که از یک زن فاسد صاحب نوه شود. حکم کرد که شبانه باید وسایلم را جمع کنم و از آن خانه بروم. چاره‌ای نبود. وسایل را جمع کردیم و به خانه یکی از دوستان حمید بردیم و خودمان به خانه پدر من رفتم. مادر حمید زودتر زنگ زده و پدر و مادرم را شرم زده کرده بود. مادرم به قدری گریه کرده بود که چشمانش باز نمی‌شد و پدر هم سرش را پایین انداخته و شانه هایش می‌لرزید. احساس ندامت و شرم سراسر وجودم را گرفته بود. پدرم آرام گفت دختری به نام من نخواهد داشت اگر این بچه را به دنیا بیاورم. می‌دانستم برای نگه داشتن بچه نمی‌توانم روی حمید حساب کنم. برای او هیچ اهمیتی نداشت. فردا به خانه برگشته و به دست و پای مادرش افتاده بود و آنها